ITOS-R

Vragenlijst Impact Taalontwikkelingsstoornissen binnen schoolse context

Eddy Hoste

Probleemstelling

Een taalontwikkelingsstoornis (TOS) is een veelvoorkomende **neurobiologische ontwikkelingsstoornis** met een prevalentie van ongeveer 6 à 7%. De stoornis heeft een **belangrijke impact op het dagelijks functioneren**, het **leren en de participatie** van kinderen en jongeren. Leerlingen met TOS ervaren bovendien **vaker sociaal-emotionele problemen** en **beperkingen in executieve functies** dan hun leeftijdsgenoten (Isarin, 2017).

Doelstelling: Binnen het ITOS-R-project werd onderzocht hoe de vragenlijst *Impact TOS op Kinderen/Jongeren* (Hoste et al., 2024) kan worden aangepast en ingezet om de ondersteuningsnoden van leerlingen met TOS in het basis- en secundair onderwijs in kaart te brengen.

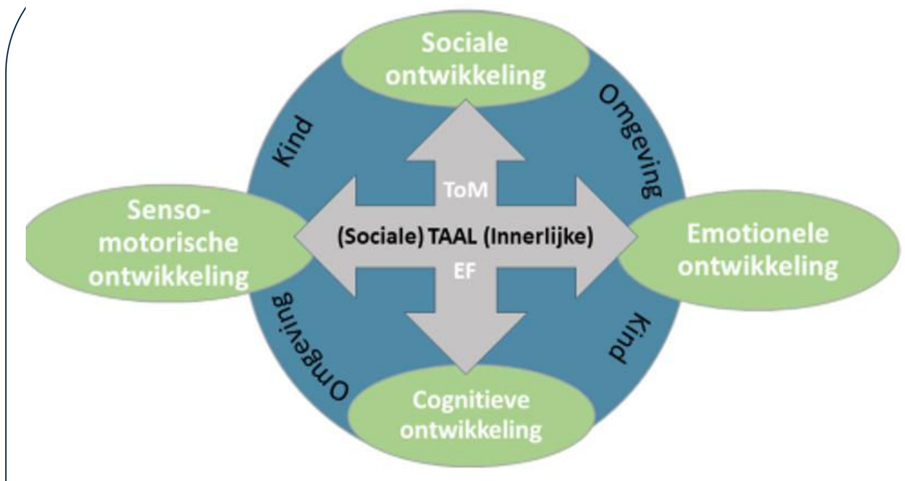

Taal als centrale motor binnen de algemene ontwikkeling van kinderen (Hoste et al., 2023)

Opbouw ITOS-R

86 stellingen die worden gescoord op een 4-punten Likertschaal en onderverdeeld in **4 subschalen** die de **impact van TOS in de schoolse context** nagaan op:

- Taalbegrip en - productie
- Sociaal-emotioneel functioneren
- Executief functioneren
- Schoolse prestaties en participatie

Methodologie

Design

Valideringsonderzoek van de aangepaste vragenlijst Impact TOS op Kinderen/Jongeren (ITOS-R).

Deelnemers

34 leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) en 68 typisch ontwikkelende kinderen en jongeren tussen 9 en 15 jaar. Leerlingen met TOS werden gerekruteerd via leerondersteuners type 7.

Procedure

De oorspronkelijke vragenlijst 'Impact TOS op Kinderen/Jongeren (Hoste et al., 2024)' werd aangepast voor gebruik binnen een onderwijscontext. Vervolgens werd nagegaan in welke mate de aangepaste vragenlijst (ITOS-R) geschikt is om de ondersteunings-noden van leerlingen met TOS in het basis- en secundair onderwijs in kaart te brengen.

Resultaten

- ✓Leerlingen met TOS rapporteren **meer moeilijkheden** op talige opdrachten, executieve functies en schoolparticipatie
- ✓Leerlingen met TOS hebben vooral **nood** aan preteaching, visuele ondersteuning, verduidelijking en een duidelijke planning.
- ✓De ITOS-R ondersteunt de **dialoog en shared decision-making** binnen een schoolse context

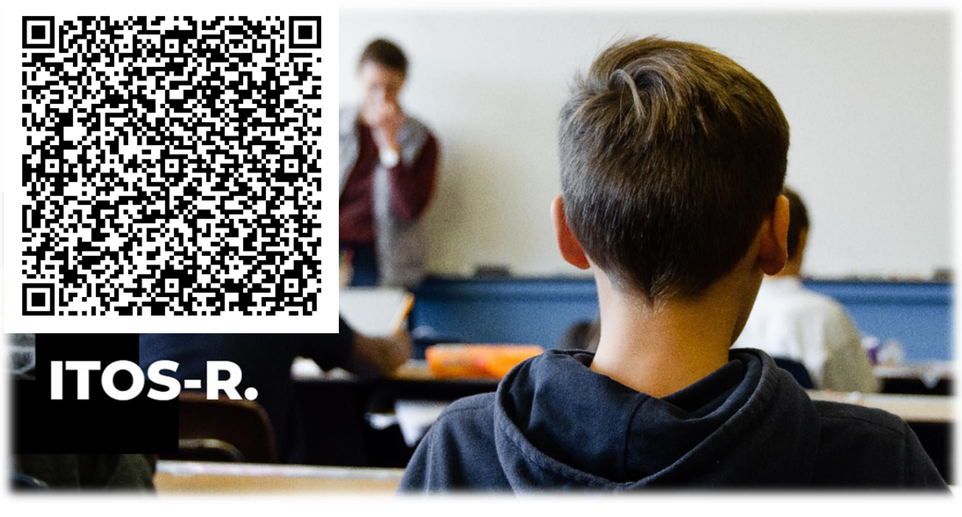

Conclusie

De ITOS-R blijkt een valide en betrouwbaar instrument om de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen met TOS in kaart te brengen en de dialoog met hen te ondersteunen.

eddy.hoste@hogent.be

RESEARCH CENTRE FOR LEARNING IN DIVERSITY
HO GENT